

1. Referentie

Referentie	Elchardus, M. & Siongers, J. (2003). Cultural practice and educational achievement. The role of the parents' media preferences and taste culture. <i>Netherlands' Journal of Social Sciences</i> , 39, (3), 151-171.
Taal	Engels
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Het is meermaals geobserveerd dat de culturele praktijken van ouders een invloed hebben op de schoolprestaties van hun kinderen. In deze studie wordt onderzocht of variaties in de massacultuur – praktijken en smaken van ouders hetzelfde effect hebben. Men maakt een onderscheid tussen mediavorkeuren, langs de ene kant, en culturele smaken en voorkeuren aan de andere kant. De analyse is gebaseerd op 6974 vragenlijsten, ingevuld door leerlingen, en een overeenkomstig aantal ingevuld door één van de ouders. Na controle van de effecten van scholing van de ouders en socio-economische status, vindt men dat leerlingen met ouders die een meer populaire mediavorkeur hebben opmerkelijk meer kans maken om in het BSO terecht te komen.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Media, onderwijs
Trefwoord(en)	Culturele preferenties, mediavorkeuren, onderwijsniveau, ouders, schoolprestaties, socio-economische status

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Mark Elchardus & Jessy Siongers Onderzoeksgroep TOR Vakgroep Sociologie VUB Pleinlaan 2 1050 Elsene Tel: 02/ 629 20 24 Fax: 02/ 629 30 52 torgroep@vub.ac.be http://www.vub.ac.be/TOR

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hebben mediavorkeur en smaken van ouders een invloed op de onderwijskansen van hun kinderen?
Hypothesen	Culturele praktijken van ouders beïnvloeden de onderwijskansen van hun kinderen.

6. Methode

Onderzoeksmethode	Kwantitatief onderzoek. De analyse is gebaseerd op data van een gestratificeerde random steekproef van 89 Vlaamse
-------------------	--

	scholen (bevroegd in het schooljaar 1999-2000). In deze scholen werden alle leerlingen van het vierde en zesde jaar secundair onderwijs via een schriftelijke vragenlijst bevroegd. Alle onderwijsvormen werden bevroegd (ASO, BSO, KSO en TSO). De leerlingen kregen een vragenlijst mee voor één van de ouders. Op een schaal gaande van 0 tot 10 konden de respondenten een hele reeks media en culturele genres beoordelen. De mediavorkeur kan op een continuüm worden geplaatst met aan de ene zijde de meer populaire zenders, aan de andere zijde de meer elitaire zenders. In de smaken konden 4 dimensies worden onderscheiden: de amusementscultuur, de machocultuur, de jeugdige cultuur en de culturele correctheid.
Onderzochte groep	13.729 Vlaamse leerlingen van het vierde en zesde jaar secundair onderwijs en 7.114 ouders vulden de vragenlijst in (in 69% van de gevallen vulden de moeder de vragenlijst in). Na kwaliteitscontrole behielden de onderzoekers 6.974 ouder-kindparen over. Deze werden in de analyses betrokken.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Schoolcarrière leerling	Of een leerling een regelmatige of onregelmatige secundaire schoolcarrière heeft gehad, gemeten door A-, B- of C-attesten, maakt weinig of geen verschil op de kans om hoger onderwijs te starten. De onderwijsvorm (algemeen, technisch, beroeps- of kunstonderwijs) daarentegen heeft een sterk effect op het doorstromen naar hoger onderwijs. Beroepsonderwijs (BSO) beperkt sterk de toekomstige levenskansen van de leerling.
Onderwijs-niveau ouders	Er is een sterke relatie tussen het onderwijsniveau van de ouder en de onderwijsvorm waarin de leerling zit. In het vierde jaar hebben de kinderen van ouders die het secundair onderwijs niet afmaakten 6 keer meer kans om in het BSO te zitten dan kinderen van ouders met hoger onderwijs.
Mediavorkeur ouders	Er is een sterk bijkomend effect van de mediavorkeur van de ouders op de schoolprestaties van hun kinderen. De kans dat een leerling in het algemeen secundair onderwijs (ASO) zit, daalt naarmate de mediavorkeur van de ouders meer populair wordt, of meer aanleunt bij de commerciële zenders, en dit ongeacht het opleidingsniveau van de ouders.
Socio – economische status ouders	De socio-economische status van de ouders is relevant maar bevordert de schoolprestatie alleen voor kinderen in het vierde jaar, wiens ouders het secundair onderwijs hebben afgemaakt, maar geen hogere studies deden. Als de ouders een hoger of lager schoolniveau hadden, beïnvloedde de SES de schoolprestaties van hun kinderen niet.
Cultuursmaak ouders	De positie van ouders op de smaakdimensies (amusementscultuur, machocultuur, jeugdige cultuur, culturele correctheid) had zo goed als geen invloed op de schoolprestaties van de kinderen. Alleen de amusementscultuur (in negatieve zin) en de culturele correctheid (in positieve zin) hadden enig effect.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Elchardus, M. & Siongers, J. (2002). Cultuurpraktijk van de ouders en de schoolloopbaan van de kinderen. In M. Elchardus & I. Glorieux (Eds.), *De symbolische samenleving* (pp.241-261). Tiel: Lannoo.

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

Het onderwijsniveau van ouders beïnvloedt sterk de onderwijsprestaties van hun kinderen, in dit onderzoek gemeten als de kans om het BSO te vermijden. Voor ouders met een gemiddeld onderwijsniveau (hoger secundair voltooid), is er ook een invloed van de socio-economische status op de schoolprestaties van de kinderen.

Nadat de effecten van het onderwijsniveau van de ouders en de socio-economische status gecontroleerd werden, speelden de culturele praktijken van de ouders nog steeds een belangrijke bijkomende rol. Culturele praktijken werden in deze studie gemeten op basis van variaties binnen de massacultuur - mediavorkeuren en -praktijken aan de ene kant, en smaakdimensies aan de andere kant. Mediavorkeur bleek belangrijker dan de bredere smaakculturen. Kinderen van ouders die een minder populaire mediavorkeur hebben, en die minder aandacht

hebben voor commerciële televisie/ radio en populaire magazines, hebben minder kans om in het BSO te zitten, ongeacht het eigen onderwijsniveau of socio-economische status van de ouders.

De media die thuis gebruikt worden dragen blijkbaar vaardigheden, attitudes, motivaties en vormen van kennis en informatie over, die de onderwijskansen van de kinderen sterk beïnvloeden. Zij hebben een sterkere invloed dan de culturele praktijken die gerelateerd zijn aan specifieke smaakpatronen mbt films, muziek en televisie programma's.